

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
КУРАЛОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

29.12.2023 ел

№ 27

Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру турындагы нигезләмәне раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрндагы 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. Куралово авыл жирлеге территориясендә экологик агартуны гамәлгә ашыру һәм экологик культураны формалаштыру турындагы нигезләмәне расларга (1 нче кушымта)
2. Өлеге карарны Куралово авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында, шулай ук Спас муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (pravo.tatarstan.ru).
3. Өлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә
4. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Куралово авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе:

М.Н.Федотова

Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик мәгърифәтне гамәлгә ашыру һәм экологик культураны формалаштыру турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясының 1 өлеше 11 пункты (яки 15 статьясының 1 өлеше 9 пункты белән), «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә эшләнгән һәм экологик агартуны гамәлгә ашыруның, Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик культура формалаштыру өчен шартлар.

2. Хәзерге нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр

2.1. Бу нигезләмә максатларында түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

1) экологик мәгълүмат әйләнә - тирә мохитнең торышы, аның компонентлары, әйләнә-тирә мохитнең һәм табигый ресурсларның пычрану чыганакалары яки әйләнә-тирә мохиткә башка зарарлы йогынты турында мәгълүмат һәм мәгълүмат, шулай ук әйләнә-тирә мохитне саклау, саклау һәм торгызу буенча чаралар турында мәгълүмат;

2) экологик культура дөнъя һәм милли мәдәниятнең аерылгысыз өлеше, ул социаль мөнәсәбәтләр системасын, әхлакий кыйммәтләрне, кеше һәм җәмгыятьнең әйләнә-тирә мохит белән үзара эш итү нормаларын һәм ысулларын үз эченә ала;

3) экологик мәгърифәтчелек экологик куркынычсызлык турында экологик белемнәрне, экологик культураны формалаштыру, табигатькә сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү һәм табигатьтән рациональ файдалану максатларында шйләнә-тирә мохитнең торышы һәм табигый ресурсларны куллану турында мәгълүматны тарату.

4) экологик туризм табигатькә юнәлдерелгән туристлык эшчәнлеге, аның максаты ял оештыру һәм табигый фәнни яки гамәли белем һәм тәҗрибә алу, табигый мохиткә зыян китермәү.

3. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агартуның һәм экологик культураны формалаштыруның төп максатлары һәм бурычлары

3.1. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп максатлары булып:

1) Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә табигатькә сакчыл мөнәсәбәт формалаштыру һәм экологик культураны арттыру;

2) уңайлы әйләнә-тирә мохитне, биологик төрлелекне һәм табигый ресурсларны саклау.

3.2. Экологик агартуның һәм муниципаль берәмлектә экологик культура булдыруның төп бурычлары Куралово авыл җирлеге:

1) әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик иминлек өлкәсендә халыкны мәгълүмати тәэмин итү;

2) экология-агарту үзәкләре буларак махсус сакланучы табигать территорияләренең ролен күтәрү;

3) гражданны, ижтимагый һәм башка коммерцияле булмаган оешмаларны Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик әһәмиятле эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнашуға җәлеп итү;

4) Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә әйләнә-тирә мохитне саклау, табигатьтән рациональ файдалану өлкәсендә экологик юнәлешле эшчәнлеккә балаларны, яшьләргә һәм башка социаль төркемнәргә җәлеп итү;

5) Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

6) калдыклар белән эш итүгә, шул исәптән каты коммуналь калдыкларны аерым җыюга җаваплы мөнәсәбәт формалаштыру.

4. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп принциплары

4.1. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп принциплары булып:

1) экологик белем бирүнең системалылыгы һәм өзлексезлеге;

2) экологик мәгърифәтчеләкнең гомумилеге;

3) экологик мәгълүматның ачыклыгы һәм мөмкинлеге;

4) Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясен тотрыклы үстерүгә, Куралово авыл җирлеге өчен актуаль булган экологик проблемаларны хәл итүгә, табигатьне саклауға - әйләнә-тирә мохит сыйфатын яхшыртуға экологик мәгърифәтчеләк юнәлеше;

5) җирле үзидарә органнары тарафыннан экологик мәгърифәтчеләк һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге чараларны эшләгәндә һәм гамәлгә ашырганда ачыклык.

5. Экологик мәгърифәт, экологик культура формалаштыру өлкәсендә гражданны, ижтимагый берләшмәләр һәм башка оешмаларның хокуклары

5.1. Экологик мәгърифәтчеләк һәм экологик культура формалаштыру өлкәсендәге гражданны, ижтимагый берләшмәләр һәм башка оешмаларның:

1) экологик агарту, экологик культура формалаштыру өлкәсендә җирле үзидарә органнары эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм камилләштерү буенча тәкъдимнәр кертергә;

2) муниципаль программалар һәм экологик мәгърифәт буенча планнар проектларын эшләүдә һәм аларны җәмәгать (Җәмәгать) тыңлауларын үткөрү һәм (яки) катнашу юлы белән гамәлгә ашыруда катнашу;

3) экологик мәгърифәтчеләк буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен кирәкле ышанычлы экологик мәгълүматны билгеләнгән төрлө сорарга һәм алырга;

4) интерактив белем бирү технологияләрен, экологик программалар һәм уку-агарту материаллары күргәзмәләрен һәм презентацияләрен гамәлгә ашыру;

5) халыкның хокукый һәм экологик культурасын формалаштыру һәм арттыру максатыннан өмәләр оештыру, Территорияләргә төзекләндерү һәм яшелләндерү эшендә, смотрларда, конкурсларда, конференцияләрдә, семинарларда, мәгълүмати һәм башка кампанияләрдә актив катнашу;

6) закон нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

6. Халыкның экологик мәгърифәте

6.1. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә халыкның экологик мәғрифәте экологик культура дәрәжәсен күтәрү нигезләре буларак кешенең әйләнә-тирә мохиткә әхлакий мөнәсәбәтен формалаштыру максатларында гамәлгә ашырыла.

6.2. Экологик мәғрифәт һәм экологик культура формалаштыру җирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәге формаларда башкарыла:

1) әйләнә-тирә мохитне саклау, җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү, экологик куркынычсызлык өлкәсендәге законнар турында мәғлүмат бирү;

2) экологик белемнәрне пропагандалау, әйләнә - тирәлекнең торышы, табигый ресурслар һәм экологик куркынычсызлык турында мәғлүматны махсус радио-һәм телепрограммалар (шул исәптән социаль реклама), экологик характердагы басма басмалар чыгару юлы белән, шулай ук Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең җирле үзидарә органнары тарафыннан мәғлүматны рәсми сайтларда мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру юлы белән тарату «Интернет»;

3) экологик - агарту эшчәнлегенә (фәнни-гамәли конференцияләр, форумнар, конкурслар, фестивальләр, күргәзмәләр, экологик акцияләр һәм башкалар);

4) экологик туризм;

5) экологик үзәкләр, табигать музейлары, экологик сукмаклар, экологик лагерьлар, шул исәптән төбәк әһәмиятендәге аеруча саклана торган табигый территорияләрдә, аларны махсус саклау режимын исәпкә алып, булдыру;

6) гамәлдәге законнарға каршы килмәгән башка формалар.

7. Музейлар, китапханәләр һәм массакүләм мәғлүмат чаралары Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәғрифәт һәм экологик культура формалаштыруда катнашу

7.1. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру өлкәсендә музейларның төп эш формалары һәм эшчәнлек төрләре булып экологик юнәлештәге экспозицияләр, стационар һәм күчмә күргәзмәләр оештыру, конференцияләр, конкурслар, семинарлар, «түгәрәк өстәлләр» һәм башка чаралар оештыру һәм үткөрү тора.

7.2. Китапханәләр үз уставларына ярашлы рәвештә Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агартуда һәм экологик культураны формалаштыруда китапханә фондын экологик һәм хокукий характердагы документлар һәм басмалар белән тулыландыру, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлык проблемаларына багышланган конференцияләр, конкурслар, семинарлар, «түгәрәк өстәлләр» һәм башка чаралар үткөрү юлы белән катнашалар.

7.3. Телерадиотапшырулар оештыру һәм муниципаль вакытлы матбугат басмалары редакцияләре редакция Уставы һәм (яисә) оештыручы белән редакция (баш мөхәррир) арасындагы килешү нигезендә Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик, экологик-хокукий мәғлүмат тарату, экология, әйләнә-тирәлекне саклау, экологик куркынычсызлык проблемаларына багышланган программалар һәм материаллар чыгару юлы белән экологик культураны формалаштыруда катнашалар.

7.4. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең җирле үзидарә органнары телерадиотапшыруларның махсуслаштырылган оешмаларын, экологик культура формалашуға ярдәм итүче вакытлы матбугат басмаларын үстерү буенча кирәкле икътисади һәм оештыру шартларын тәэмин итә.

8. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агарту һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге эшчәнлекне финанс белән тәэмин итү

8.1. Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәтчелек һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге эшчәнлекне финанс белән тәэмин итү приволжский авыл җирлеге җирле бюджеты акчалары, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка чыганаclar хисабына башкарыла ала.